

Kogemusi Taanis-Rootsis INSTA800 kvaliteedikontrollidel osalemisest

Erasmus+ õpirände projekti raames saime osaleda Taanis ja Rootsis INSTA800 kvaliteedikontrollidel ning vahetada kogemusi sealsete spetsialistidega, kellel pikaaegne standardi kasutamise kogemus. Alljärgnevalt jagame kogemusi, mis on abiks INSTA800 sujuvamale rakendamisele ka Eestis.

Standardis punkt 7.2.1 ütleb, et ruumide ülevaatus tuleb teha:

- vahetult peale koristuse lõppemist, või
- hiljemalt enne ruumi edasist kasutamist.

Samas standardi Lisa C „Soovitused seoses kontrollimisega“ ütleb muuhulgas, et taasmäärduvad osad võib kontrolli alt välja jätta. Taanis ja Rootsis nägime, et väga julgelt kasutatakse ruumide kasutuse ajal kvaliteedikontrolli läbi viimist. Reaalsel kontrollil osaledes viisime läbi kontrolli ka ruumis, mida koristati 3 päeva tagasi. Mustuste puhul lihtsalt hinnati kas antud mustus on tekkinud viimase kolme päevaga või on tegemist vanema mustusega ja registreeriti, vaid need mustused, mis olid vanemad. Näiteks antud asutuses oli paljudes kohtades probleeme, et paberidosaatoreitel on paberitolm (dosaatori alaosas, kust väljub paber), kui prügikast oli tühi või vaid paar paberit sees, aga tolmu paberidosaatoreil, siis polnud loogiline, et paberi tolmu oli sinna tekkinud peale koristust ehk nende paari paberi tõmbamisega, see pidi olema seal juba enne. Seega antud tolmu loeti mustusekogumikuks.

Sellisel viisil kontrolli läbi viimine oli eelnevalt kliendiga kokku lepitud, võimaldab anda objektile reaalse hinnangu ja arvestab ka standardi reegleid.

Standardi punkt 3.2 defineerib mõiste **mustuse kogumik**- sama liiki mustuse esinemine 0,5 x 0,5 m suurusel alal ühes pindade-esemete grupis. Märkus 1 annab täienduseks, et kui sama tüüpi mustus esineb ühel esemel suuremas alal, siis loetakse iga 0,5 x 0,5 m ala esemel üheks kogunenud mustuseks. Kui on tegemist näiteks 0,6 m x 0,6 m suurusel alal oleva mustusega, siis mitu mustuse kogumikku see on? Standardile tuginedes on vastus 4, sest iga järgnev 0,5 m mustusega kaetud ala alustab uut mustusekogumikku

0,5 m x 0,5 m 1. ala	0,1m 2.ala
0,1 m 3.ala	4.ala

Standardi punkt 7.1.1 ütleb muuhulgas, et kõrgete **pindade kontrollimisel** võib kasutada redelit vms vahendeid. Väga mugav on selleks kasutada pikendatava varrega peeglit, mis võimaldab hinnata erinevate kõrgemate tasapindade puhtust. Kui sellise peegli pikendatav vars on 0,5 m, siis saab seda kasutada ka mustusega kaetud pindade hindamisel, mitme mustuse kogumikuga on tegemist. Õpirändel olles nägime igas ruumis peegli kasutamist abivahendina.

Standardi punkt 7.1.1 ütleb, et hindaja võib kontrollida **mööbli ja sisustuse all olevaid kohti**. Kvaliteedi kontrollidel haiglas hakkas silma kui hoolikalt kontrolliti WC pottide, servade vahed, pehmemööbli puhul tõsteti üles lahtised istmed jms. Need on kohad, kuhu koguneb mustus ja hügieeni seisukohalt oluline hoida puhtana.

Standardis on küll täpsed määratlused, kuid siiski tekib mitmeid küsimusi, mida tuleks kalibreerida, ehk kokku leppida, et erinevad kontrollijad hindaks samal viisil. Taani ja Rootsi kogemuse järgi on tüüpilised kalibreerimised järgmised:

- Standardi punkt 3.2 ütleb, et mustuse kogumikuks loetakse sama liiki mustuse esinemine 0,5 m x 0,5 m suurusel alal ühes pindade-esemete grupis. Märkus 2 täiendab, et mustuse kogumikud, mis esinevad loomuliku ala moodustaval pikal kitsal pinnal, näiteks põrandaliistul, loetakse üheks mustuse kogumikuks, kuid seda maksimaalselt 0,25 m² ala piires. Kui on tegemist toolide laudadega, siis tekib küsimus mitu mustuse kogumikku on jalad vms detailid. Taani-Rootsi kogemus, mis aitab teha hindamise lihtsamaks- toolidel ülemine osa 1 K, alumine osa 1 R, see on maksimaalne ühe tooli puhul. Standardile tuginev loogika oli, et tool mahub 0,5 x 0,5 m suuruse ala „sisse“.

Nimetatud viisil hinnati mõlemat allpool kujutatud tooli liiki.

Kui oli tegemist tooliga, millel suur seljatugi, siis seljatoe arvelt 2 K ja alumine osa 1 R, seda muidugi juhul, kui seal on mustust.

- Laudade puhul kasutati sama metoodikat- kui laua pind on 0,5 m x 0,5 m, siis laua pind on 1 K ja lauajalad 1 R.

- WC poti kõik detailid loetakse ülemine pool 1 K ja alumine 1 R

- Terve kraanikauss loetakse 1 K

Need on standardile tuginedes tehtud kalibreerimised, ehk lisakokkulepped, et kõik hindajad mõistaks olukorda üheselt ning eeltoodud näited lihtsustavad kontrollimist. Sealne arvukas kogemus kontrollimistel näitab, et selline viis tagab ka objektiivsuse.

Kui keegi otsustab kokkuleppida ja kalibreerida, et näiteks WC poti kaane mõlemad pooled moodustavad eraldi kontrollala (kumbki pool 0,5 m x 0,5 m), siis ka see on õige, oluline et oleks ühene kokkulepe.

Tabel 2 standardis annab näiteid milliste pindade-esemete grupi alla mingi ese, pind kuulub. Seinakella ei ole tabelis täpselt toodud, reaalses elus tuleb peale kella veel ette palju muid detaile, mis võivad tekitada küsimusi. Selleks, et kõik hindajad hindaks ühel viisil, on soovitatav teha **kalibreerimine** esemete osas, mis võivad tekitada segadust. Antud juhul loeti seinakell, seinatahvlid ja ka peeglid mööbli ja esemete gruppi.

Taanis-Rootsis on aastaid kasutusel süsteem, kus ruumide ustel on kleebis informatsiooniga, milline puhtusetase ning kui sageli peab antud ruumis olema saavutatud, et nii ruumide kasutajad, kui ka puhastusteenindajad oleks kergelt infoga kursis.